

יש אלול ויש אלול...

תורת החסידות מגלה את המציאות האמיתית. היא מגלה את הקשר הנצחי שבין היהודי לא-לוקיו. ממילא נובעת מכך גישה שונה ואף הפוכה לחלוטין לימי חודש אלול

- לפי גישה זו ימים אלו אינם ימים עצובים אלא הימים השמחים ביותר מכל ימות השנה

של "ואתה הוא מלך א-ל חי וקיים" "ותמלך אתה הוא ה' לבדך" "מלך על כל הארץ" וכדומה.

עובדה קטנה זו משקפת את החידוש הגדול של תורת החסידות בכל ההתייחסות אל ראש-השנה והימים הנוראים בכלל לעומת אלו שלא זכו לטעום מאור החסידות גם אם הם יראים ושלמים בתכלית.

מ י שלא למד חסידות אם הוא אכן יהודי מאמין וירא שמיים מסתכל על ימים אלו בחרדה ובדאגה: הנה הולך הקב"ה בורא העולם ומנהיגו לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה לבוא ולשפוט אותנו את עמו ישראל את העולם כולו ואת כל אחד ואחת – ולשלם לכל אחד את המגיע לו לתת שכר למי שנהג כראוי ולהעניש את מי שלא נהג כראוי.

כשמדובר במשפט גורלי משפט שיקבע את כל מה שיהיה בשנה הבאה בכל התחומים בגשמיות וברוחניות ועד ענייני חיים והיפך החיים מי יחיה ומי ימות מי יהנה ומי יסבול וכו'; משפט לפני מי שיוודע הכל ואי-אפשר להעלים ממנו דבר משפט צדק על ידי מי שייתן לכל אחד בדיוק את המגיע לו; משפט ממנו אי-אפשר להתחמק ולברוח אי-אפשר לתת שוחד ושום תירוץ לא יתקבל ממי שלא מילא את המשימה שהוטלה עליו (שהרי ניתנו לו כוחות מספיקים למלא אותה כי "אין הקב"ה מבקש לפי

אבל בולטת של הבדל בעניין זה בין בתי-הכנסת של חסידים לבין של אלו שאינם חסידים.

בבתי-הכנסת של אלו שאינם חסידים מספר אותו יהודי היה הקהל מתעורר ומתרגש בעיקר בקטעים העוסקים בדין ובמשפט שהקב"ה שופט ביום זה את עולמו – "היום הרת עולם. היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים" "מי יחיה ומי ימות מי בקיצו ומי לא בקיצו מי במים ומי באש" וכדומה. ואילו בבתי-הכנסת של החסידים הייתה ההתלהבות מגיעה לשיאה דווקא בקטעים

ב קשר לימים הבהירים יום ההולדת לישיבת תומכי תמימים בט"ו אלול ויום ההולדת של שני המאורות הגדולים הבעל שם טוב ורבינו הזקן בח"י אלול שעליו נאמר גם כי הוא המכניס חיות בכל ימי וענייני חודש אלול – נפתח בסיפור שמספר המשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטרפס:

דיברתי פעם עם ידיד יהודי חסיד מן הפעילים ביותר בהפצת היהדות ברוסיה הסובייטית במסירות נפש והוא היפנה את תשומת לבי לעובדה קטנה. עובדה שכאשר מסתכלים במבט שטחי לא מייחסים לה כלל משמעות ולא מקדישים לה מחשבה. רק כאשר מנסים להתבונן מה עומד מאחורי הדברים רואים שיש כאן הרבה מאוד.

עקב התלאות והנסיונות הקשים שהיו מנת חלקו היום יומיים ב"גן העדן" הסובייטי כאשר הק.ג.ב היה בעקבותיו והוא ניסה לברוח ממקום למקום כדי להתחמק מידהם הטורפניות נאלץ אותו יהודי לנדוד ברחבי רוסיה במשך זמן רב. כך יצא לו לשהות ולהתפלל בימים הנוראים בקהילות רבות של יהודים מכמה חוגים ומכל מיני נוסחאות. הוא שם לב לדבר מעניין:

בכל בית-כנסת בו מתפללים יהודים ישנם זמנים בהם הציבור מתעורר ומתלהב יותר לעומת קטעים אחרים בתפילה בהם הציבור נמצא פחות בהתעוררות. מאחר ויצא לו להיות כל פעם במקום אחר שם לב לעובדה קטנה

עם הרב לוי-יצחק גינזבורג

משפיע בישיבת תות"ל המרכזית – כפר חב"ד

כוחו אלא לפי כוחו" לפי הכוח של כל אחד ואחד והרי כל אחד יודע מה מצבו בעבודת ה' ועד כמה חסר הוא את השלימות הראויה) – כשעומדים לפני משפט כזה טבעי ומובן שהאדם אם הוא רק מאמין ויודע שאכן כן הוא מתמלא יראה וחרדה והוא עושה את כל המאמצים לחזור בתשובה ולתקן את מעשיו למען ייתב ויחתם ביום הדין לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה.

לכן היו ימי חודש אלול ימי יראה וחרדה ימים שלפני משפט ימים גורליים בהם חייבים אם חפצי חיים אנו לשוב ולהתפייס עם בורא העולם ומנהיגו העומד עתה לקבוע את גורלנו בשנה הקרובה בכל הפרטים.

כל דברים אלו אמיתיים ונכונים ואף מבוארים ומוסברים באריכות בתורת החסידות – אבל קשה לומר שהם כשלעצמם מביאים לשמחה ולהתלהבות. להיפך. אפילו מעט התבוננות בזה מביאה את האדם למרירות ועצבות. הדברים הללו כשלעצמם אפילו קצת מדכאים כאשר האדם אומר לעצמו מניין לי שהפעם אכן אעשה כראוי את המוטל עלי הרי יודע אני כי אשתקד למרות כל הכוונות הטובות לא עמדתי בהתחייבויות ומי יודע מה יהיה הפעם ומה יגזר עלי בגלל זאת.

לכן היו יהודים ודווקא יראי-שמיים ורציניים ביותר שהתהלכו בפנים נפולות ומודאגות בחודש זה; שנמנעו מלקבוע חתונות וחגיגות איזה שיהיו בימים אלו; שפרשו לפחות בימים אלו מכל ענייני העולם וניסו בכל הדרכים האפשריות להתנהג כראוי לפחות בימים אלו להתחנן ולבקש מבורא העולם שלמרות חטאינו ופשעינו ייתן לנו עוד צ'אנס עוד הזדמנות לתקן את דרכינו ולמרות שאין אנו ראויים לכך ירחם עלינו וייתן לנו שנה טובה בכל המצטרך לנו בבני חיי ומזוני רוויחי ובכולהו רוויחי.

אדם שיוודע בוודאות כי נמצא הוא לפני משפט כה גורלי אינו יכול לשבת שאנן (וזה אכן הנקודה החיובית בזה). הוא מתאמץ ומשתדל בכל כוחו לחזור בתשובה להיטיב את דרכיו ולבקש ולהתחנן לבורא העולם כי יסלח לו. אבל הוא ירא וחרד מאוד ממה שעומד לקרות. אם נרחיק לכת עוד קצת אילו היו נותנים לו את הברירה והבחירה המוחלטת היה מעדיף לוותר על כל הסיפור הזה של אלול והימים הנוראים סיפור הגורם לו לכל-כך הרבה יראה וחרדה.

ולמרות שכאמור כל זה אמת והדברים אף מבוארים ומוסברים באריכות גם בתורת החסידות – אף-על-פי-כן היו חסידים מתייחסים ל"אלול" עצוב כזה בביטול

ובשלילה מוחלטת. בין חסידי קוצק למשל שם לא נרתעו מביטויים חריפים וקיצוניים היו קוראים על "אלול" כזה את הנאמר בתפילת "עלינו לשבח": "והאלילים (ה"אלוליים" שהרי בפולין קוראים שורוק כמו חיריק) כרות ייכרתו!"

כל גישה זו נובעת מן ההיבט הכללי על הקשר בין היהודי לבין הקב"ה כ"הסכם עבודה" גרידא: הקב"ה בורא אותנו ונותן לנו חיים בריאות ופרנסה וכו' ותמורת זאת הוא דורש מאתנו לעמול ולהתייגע בלימוד תורתו ושמירת מצוותיו. כאשר אין אנו עושים כראוי את חלקנו באותו "הסכם" חרדים אנו ודואגים מי יודע כיצד יתייחס אלינו ה"מעביד" ("יבעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך") וכיצד תהיה תגובתו לכל הכשלונות והבעיות להם גרמנו ועליהם עלינו לשלם.

תורת החסידות משנה את כל הגישה ואת כל ההתייחסות אל הקב"ה. יותר נכון לומר שאין היא משנה אלא מגלה את המציאות האמיתית. היא מגלה את הקשר הנצחי שבין היהודי לא-לוקיו. ממילא נובעת מזה גישה שונה ואף הפוכה לחלוטין לימים אלו הימים הנוראים.

לפי גישת החסידות ימים אלו אינם ימים עצובים אלא הימים השמחים ביותר מכל ימות השנה. נכון אמנם שמתנהל כאן משפט ודין וחייבים לתקן ולהשלים את כל מה שחטאנו ופגמנו ונכון גם שלפעמים דרושה מרירות וחשבון צדק ודרישה בלתי מתפשרת של האדם מעצמו לשנות כיוון ולהתחיל להתנהג ולהיות כפי הנדרש ממנו – אבל ה"שופט" אינו רק גדול וכל יכול אלא הוא טוב "עצם הטוב" ו"טבע הטוב להיטיב".

ה"משפט" אינו רק ל"פועל" אם עשה או לא עשה את מה שהתחייב ב"הסכם העבודה" אלא מדובר כאן בבנו יחידו של מלך מלכי המלכים הקב"ה שמסיבות שונות התדרדר והתרחק מאביו המלך ועתה הגיע הזמן לשוב ולהתקרב. המלך יוצא לשדה למקומות הנידחים והרחוקים ביותר. הוא מגיע לפי דברי הרבי שליט"א מלך המשיח (במאמר ד"ה אני לדודי תשכ"ו) אפילו לאלו שנמצאים במדבר נמצא עימם ואוהב אותם גם במצבם זה מושיט להם יד חמה ועוזרת להתנער מן הלכלוך ולצאת להקביל פני המלך ואחר-כך לבוא אחריו עמו להיכל מלכותו לפני ולפנים ולהתייחד עמו שם בתכלית הייחוד "ישראל ומלכא בלחודוהי". הוא עושה זאת מתוך האהבה והקירוב הגדולים והעצמיים ביותר הרבה יותר אפילו

מהורים זקנים שנולד להם בן יחיד לעת זקנתם.

כשמגיע ראש השנה אין זה רק יום הדין והמשפט אלא בעיקר יום הכרת המלך. ביום בו אנו מבקשים ומתחננים לאבינו שבשמים: "מלוך על העולם כולו בכבודך" "ותמלוך אתה הוא ה' לבדך על כל מעשיך". לכן "מצוות היום בשופר" כמו בשעה שמכתירים את המלך כמסופר בתנ"ך.

זו גם הסיבה שזה הזמן המתאים והנכון בו אנו מכריזים במיוחד את קריאת הקודש "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד" (ומדובר על לפני תקיעת שופר וגם

מי שלא למד חסידות אם הוא אכן יהודי מאמין וירא שמיים מסתכל על ימים אלו בחרדה ובדאגה: הנה הולך הקב"ה בורא העולם ומנהיגו לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה לבוא ולשפוט אותנו את עמו ישראל את העולם כולו ואת כל אחד ואחת – ולשלם לכל אחד את המגיע לו

בסיום חותם יום הכיפורים שאז היא שלימות "בניין המלכות" אחרי "ה' הוא הא-לוקים" כפי שנהגו ונוהגים לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח החל משנת תשנ"ד כשראינו את הרבי גם בעיני בשר) – שהרי התגלות מלכותו של הקב"ה היא על ידי מלכותו של המלך המשיח בגאולה האמיתית והשלימה כמפורש בכל תפילות ראש השנה שאז יהיה "ותמלוך אתה הוא ה' לבדך על כל מעשיך בהר ציון משכן כבודך ובירושלים עיר קדשך" "ויידע כל פעול כי אתה פעלתו".

תקיעת שופר היא לא רק בכדי לעורר יראה וחרדה – אם כי כמובן גם זה אמת שהרי צריכה להיות אימה ויראה וחרדה מן המלך ובוודאי ממלך מלכי המלכים הקב"ה אבל גם חרדה זו אינה פחד ומורא שהיינו מעדיפים להימנע ממנו ח"ו. להיפך. זהו ביטול מוחלט מקרב ולב עמוק אל אבינו מלכנו כשאנו מבקשים ומתחננים לפניו שיקבל עליו

בוודאי יעשה כל אחד ואחת כל מה שביכולתו ויותר מיכולתו לעזור ולסייע במיוחד בממון כפשוטו שבלעדיו אי-אפשר בדרך הטבע להרים מפעל כה אדיר.

ויחד עם זה כפי שנכתב בשבועות שעברו חשוב ונחוץ וחיוני ובפרט הורים השולחים את בניהם ובנותיהם לתשרי לרבי – תופעה פלאית המוכיחה יותר מכל כי הרבי חי וקיים כפשוטו ממש בבית משיח 770 – שגם אם יש להם "סידור" בגשמיות ואפילו נדמה להם שהוא מוצלח יותר – שיירשמו וייכנסו לכל המסגרת והסדר הנפלא של "הכנסת אורחים" ושל "בית מדרש לנשים" שכן זהו הכלי לקבל את השפע הרב אותו הרבי נותן ומשפיע ומעניק לכל אחד ואחת מן "האורחים שלי" כפי שהרבי התבטא כמה פעמים.

מתשרי בליובאוויטש שבליובאוויטש לוקחים את ההתקשרות המוחלטת והמלאה "בשמחה גדולה ובביטול עצום" למשך כל השנה – שגם כאשר נחזור הביתה כל אחד למקומו נחיה רבי וננשום רבי ונחדיר זאת בכל הסובבים אותנו ובכל מקום ובכל עניין עמו אנו באים במגע. לעשות מכל הפרטים הרבים והשונים נקודה אחת ויחידה הי"נקודה" של "יחידו של עולם" המגלה את עצמו בקרבנו ממש על ידי הנשיא והמלך שהוא קיים ונצחי בכל דור ודור ודווקא בגוף גשמי ללא שום שינוי גם לא שינוי דגניזה כמו הארון שנגזז.

– להביא את העולם כולו להתבטל אל הרבי למלא את הוראותיו להתייעץ עמו לשמוע לעצותיו ולהאמין בנבואותיו. עד הנבואה העיקרית לא רק בתור חכם ושופט אלא בתור נביא שזהו בוודאות. שזוהי הזכות והאחריות של כל אחד מאנשי הדור כולל כל באי עולם ממש אנשים נשים וטף יהודים וגם לא יהודים על ידי שבע מצוות בני נח וגם כל הצומח וכל הדומם עד ש"אבן מקיר תזעק" שכל העולם יזעק "רבי" שכל העולם יזעק "משיח" שכל העולם יקרא "הי הוא הא-לוקים אין עוד מלבדו" ומכל פינה בו תפרוץ ההכרזה "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!"

השמיטה בחג הסוכות. בבוא כל ישראל ליראות את פני ה' אלוֹקֵיךְ במקום אשר יבחר".

– והרי "המקום אשר יבחר ה'" בזמן הזה ובפרט כשנמצאים על סף הגאולה ממש הוא "בית רבינו שבבבל" "בית משיח" בגימטריא 770 כמבואר בארוכה בקונטרס בית רבינו שבבבל וכפי שהובא גם במסגרת זו בשבועות שעברו. ואז אומרת לנו התורה:

"הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלוֹקֵיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת. ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה את ה' אלוֹקֵיכם כל הימים אשר אתם חיים על האדמה וגו'".

וגם אם ח"ו וח"ו לא נזכה לשמוע את הדברים דברי אלוֹקֵים חיים יוצאים מפי הרבי מלך המשיח בקדושה ובטהרה כנתינתם מסיני – הרי כבר הובא כאן פסק הרמב"ם בנוגע למצוות הקהל (הלכות חגיגה פ"ג ה"ו): "אף על פי שיש שם לועזות וגרים שאינם מכירין (=שאינם מבינים מה שהמלך מדבר) חייבין להכין ליבם ולהקשיב אזנם לשמוע באימה ויראה וגילה ברעדה כיום שניתנה בו בסיני. אפילו חכמים גדולים שיודעים כל התורה כולה חייבין לשמוע בכוונה גדולה יתירה. ומי שאינו יכול לשמוע – מכווין לבו לקריאה זו שלא קבעה הכתוב אלא לחזק דת האמת. ויראה עצמו כאילו עתה נצטווה בה ומפי הגבורה שומעה שהמלך שליח הוא להשמיע דברי הא-ל".

ועצם החלטה זו והנהגה זו היא היא הזעקה הגדולה ביותר "רצוננו לראות את מלכנו" שזהו ה"כלי" המביא את ההתגלות המלאה לעיני כל בשר תיכף ומיד ממש בגאולה האמיתית והשלמה.

כאן גם המקום להביע יישר-כוח למארגני ופעילי "הכנסת אורחים" ושל "בית מדרש לנשים" שבזכותם יכולים רבים כל-כך לבוא לליובאוויטש. לבוא לא רק בגשמיות אלא לקבל הרבה גם באופן היותר פנימי ומסודר ומאורגן ע"י לימודים ושיעורים וסדרים ומבחנים ופרסים והתוועדויות והכל בכל מכל כל. כל המילים היפות והנשגבות גם יחד לא יתחילו אפילו לבטא ולמצות את גודל העניין

**חשוב ונחוץ וחיוני
שהורים השולחים את
בניהם ובנותיהם לתשרי
לרבי – גם אם יש להם
"סידור" בגשמיות
ואפילו נדמה להם שהוא
מוצלח יותר –
שיירשמו וייכנסו לכל
המסגרת והסדר הנפלא
של "הכנסת אורחים"
ושל "בית מדרש
לנשים" שכן זהו הכלי
לקבל את השפע הרב
אותו הרבי נותן ומשפיע
ומעניק לכל אחד ואחת
מן "האורחים שלי"
כפי שהרבי התבטא**

את המלוכה וימלוך עלינו ועל העולם כולו כבבודו.

וכאמור שמלכות זו של הקב"ה מתגלה דווקא על ידי מלכותו של המלך המשיח ולכן חשובה ונחוצה במיוחד ברגעים נשגבים אלו הכרזת "יחי אדוננו".

לכן משתדלים ומקפידים חסידים לנסוע לרבי לראש השנה ולחודש תשרי בכלל ("תשרי" אותיות "רשית" כי כל החודש הזה הוא חודש של "ראש" לכל השנה) שהרי הכרת המלך היא באופן אחר לגמרי כאשר נמצאים אצל המלך והנשיא אשר הוא הכל ועל ידו דווקא מתגלה בעולם מלכותו הנצחית של מלך מלכי המלכים הקב"ה.

וכפתגמו הידוע של הרבי הרש"ב נ"ע שאמר שמקומו של חסיד בראש השנה הוא בליובאוויטש – אלא היכן שיהיה?! וכי יש לו מקום אחר?!

ובפרט "מקץ שבע שנים במועד שנת

תן צדקה מתוך כוונה לזירוז הגאולה

גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה (בבא בתרא י א)